

Kamniški

letnik I. št. 6

tekstilac

Kamnik glasilo delovnega kolektiva tekstilne tovarne svilanit Kamnik glasilo delovnega

DAN

BORCA

4. julij nas spominja na težke in svetle trenutke iz naše zgodovine, ko je prišlo na dan vprašanje obstoja naše domovine in uveljavitev novega družbenega sistema. S tem pokretom je bil dan temelj vseh akcij, ki so se odvijale tekom štiriletne NOV na področju osvobodjene domovine in oblikovanja lika borca.

Imamo nešteto primerov, ki so ogrožali obstoj borca, toda njihova zavest ni klonila niti v najtežjih trenutkih obstoja. Borci so s svojo predanostjo darovali življenje za uresničitev ciljev in za osvoboditev domovine.

Minila so leta oboroženega udejstvovanja in ponovno se je treba spoprijeti z novimi težavami pri graditvi porušene domovine in dela na družbeno političnem področju. Borci zopet niso stali ob strani, temveč so zamenjali orožje z novimi oblikami dela ter se spoprijeli z njim na vseh delovnih mestih.

Mnogi izmed njih niso bili kos težavam zaradi nagle spremembe okolja, pomanjkljive izobrazbe itd. Toda družba je bila tista, ki je bdela nad njimi, jim skušala olajšati težave z raznimi ugodnostmi in izobrazbo.

Naj živi praznik "DAN BORCA"!

=====

UREDNIŠKI ODBOR: Makovec Stane - glavni urednik, Brodnjak Henrik - tehnični urednik, uredniki rubrik: Praprotnik Brane, Pečevnik Peter, Golob Milan, Zrimšek Vlado, Mišič Danica, Jenko Matija, Repič Marjan in strojepiska Hočevnar Agica.

=====

ODLOČITEV KOLEKTIVA

Na 1. izredni razširjeni seji Skupščine svetov EE dne 31.5.62. je kolektiv razpravljal o izvajanju načel in o splošnih merilih za delitev čistega dohodka, ki jih je podjetje moralo izvršiti v zvezi z navodili ZIS.

Analiza je pokazala, da je podjetje v letu 1961. s spremenjenimi instrumenti odvedlo družbi za 125,148.589.- Din manj sredstev. V tej vsoti so upoštevane cene iz leta 1960. in stari prometni davek. Če pogledamo naprej kako je podjetje delilo sredstva čistega dohodka vidimo, da se odnos med osebnimi dohodki in skladi z vsakim letom zvišuje v dobro skladov:

Leto	OD	skladi	i n d e k s	
			OD	skladi
1960	126,222.000.-	36,452.000.-		
	77,2 %	22,8 %		
1961	175,749.000.-	72,726.000.-	139,2	199,5
	70,0 %	30,0 %		
1962	212,454.953.-	114,398.821.-	120,0	157,3
predviden po planu	65,0 %	35,0 %		

Iz tabele je razvidno, da je podjetje v letu 1961. povečalo sklade napram letu 1960. za 99,5 %, osebne dohodke pa za 39,2 %. V primerjavi z ostalimi tekstilnimi podjetji malokje zasledimo tak odnos med skladi in osebnimi dohodki iz delitve čistega dohodka.

V kolikor bi veljali v lanskem letu še stari instrumenti, bi podjetje ostvarilo 175,247.816.- Din čistega dohodka, kar bi komaj zadoščalo za kritje osebnega dohodka.

Sredstva na 1 zaposlenega:

vložena sredstva	1960.	1,006.668.-	Index
	1961.	1,305.218.-	129,7
čisti dohodek	1960.	516.425.-	147,0
	1961.	759.862.-	

Iz navedenih primerjav je razvidno, da podjetje s vsakim letom ostvarja več čistega dohodka na zaposlenega in temu primerno tudi vlaga večja sredstva. Ravno tako se zvišuje tudi bruto dohodek, saj zaznavamo v letu 1961. 7 % večjo realizacijo kot v letu 1960., Kljub 10 % znižanju cen v marcu leta 1961. V kolikor ne bi znižali cene bi presegli bruto dohodek za 116 %.

V končni fazi analize zasledimo, da je podjetje v letu 1961. izplačalo preveč sredstev za osebne dohodka in sicer v vrednosti 14,677.194.- Din. V tej vsoti so že vračunani 10 % življenjski stroški.

Mnenje samoupravnih organov je, da omenjena vsota ni pretirana, posebno če pomislimo nazaj ko je podjetje po več let shranjevalo sredstva za nabavo barvnega aparata, osebni dohodki pa so bili pod povprečjem tekstilne industrije in komune.

Popolnoma razumljivo je, da novi tkalski avtomati kot barvni aparat še niso dali od sebe tisto, kar je kolektiv pričakoval. Vedno se pojavljajo težave v zvezi z našimi stroji (montaža, priučitev ljudi), posebno lahko trdimo to za barvni aparat, kjer se je spremenil tehnološki proces. Vse te težave, ki so v letu 1961. zavirale skoraj pol leta normalni potek dela bi lahko šteli kot poizkusno proizvodnjo.

Z uvedbo ekonomskih enot leta 1960. in nagrajevanja po enoti proizvoda se je zvišal osebni dohodek na zaposlenega, ki pa še do danes ne dosega povprečje komune, da o povprečju tekstilne industrije ne govorimo, ker na žalost še niso znane osnove. Vsa podrobna analiza bo izšla kot priloga našega glasila v tem ali pa prihodnjem mesecu.

STANE MAKOVEC

KREPITEV NOVIH ODNOSOV

Novo ozračje je zavejalo v vseh celicah našega družbenega in gospodarskega življenja, zlasti po objavi sklepov Izvršnega komiteja CK ZKJ in po govoru tov. Tita v Splitu, v katerem je orisal sedanje težave ter nakazal smernice in bodoče naloge za odstranitev pomanjkljivosti v gospodarstvu. Veliko napak in nepravilnosti na tem področju se je do sedaj dogajalo prav zaradi tega, ker smo se na splošno vsepremalo poglobljali v vsakodnevno problematiko in ker smo vse probleme reševali preveč kampanjsko ter preveč načelno. Da smo pa tako važna vprašanja kot so: nagrajevanje, produktivnost, delavsko samoupravljanje, nadaljna izgradnja podjetja, nabava novih strojev ter podobno reševali na ta način, je vzrok ravno v tem, da smo na splošno vsi premalo sodelovali pri reševanju teh vprašanj, pa čeprav smo zato že dolgo časa imeli vse zakonite možnosti in potrebne materialne pogoje, zlasti z izvršeno decentralizacijo samoupravljanja v podjetju.

Trdno sem prepričan v to, da ni podjetja, politične organizacije ali posameznika, če je, oz. so vsestransko samokritično

pregledali in ocenili dosedanje delo brez slehernih opravičil in so naposled lahko ugotovili, da je za vsakega od nas nekaj povedanega v govoru tov. Tita. Zategadelj ne iščimo nepravilnosti vedno pri drugih; pri sodelavcih, podrejenih ali pa pri predpostavljenih, temveč jih prvenstveno poiščamo pri sebi in jih skušajmo odpraviti ter svoje delo prilagajamo splošnim potrebam in koristim. Čut odgovornosti ter medsebojne odnose pa spravimo v meje socialističnih meja življenja. V kolikor bomo k reševanju konkretnih problemov pristopili na ta način, bomo zagotovo želi uspehe. Samoupravni organi in politične organizacije v okviru podjetja naj pa do skrajnosti izkoristijo svoje samoupravne pravice in do kraja izpolnijo svoje dolžnosti, ker edino na ta način bodo izpolnili vlogo, ki jim je namenjena in opravičili svoj obstoj.

Nikomur od nas ne smemo dovoliti, da bi v sedanjih razmerah ribaril v kalnem. Vsak od nas mora biti toliko razgledan in nepristranski, da bo znal trezno in pravično razsoditi kaj je pravilno in kaj ni, kaj je dobronamerna kritika in kaj je kritizerstvo. Vsi tisti člani kolektiva, ki jim bo pravična kritika, brez ozira od kod bo izrečena, služila kot vzpodbuda za uspešnejše delo, bo najboljše zagotovilo, da so dojeli bistvo novih odnosov. Tisti, kateri bodo pa skušali reagirati na opravičeno kritiko drugače in to v smeri opravičevanja ali celo skušali v kakršnikoli obliki zavračati opravičeno kritiko, bodo morali biti izpostavljeni splošnemu šibanju vseh nas.

Seveda bi bilo nesmiselno in celo neopravičeno kazati s prstom na kogarkoli, razglašati ga za krivca zaradi tega ali onega. Upam si trditi, da je odgovornost za gotove napake kolektivna in zadeva tako operativne organe kot organe samoupravljanja v okviru podjetja.

Predčasno smo dostikrat trdili, ko smo skušali ugotoviti nekakšno pasivnost organov samoupravljanja, da je vzrok v tem, da ljudje v teh organih niso bili dovolj seznanjeni s problematiko in materiali. Od konca lanskega leta se je redno material za seje samoupravnih organov dostavljav pravočasno članom, z namenom, da se z istim spoznajo in posvetujejo z ostalimi člani delovnega kolektiva, kjer delajo in da bi na sejah lahko res zastopali interese članov po konkretnih vprašanjih. Situacija se v tem pogledu še ni bistveno popravila. Še vedno se dogaja, da se sklepi na sejah samoupravnih organov mehanično sprejemajo v predloženi obliki brez sleherne diskusije. Medtem, ko se po sejah dostikrat na raznih nepristojnih mestih precej kritizirajo ravno takšni sklepi in to člani samoupravnih organov. Tu se ne bi moral strinjati, da člani samoupravnih organov nimajo dovolj vpogleda v tekočo problematiko, ali pa da jo ne razumejo. Za takšne odnose in način dela je treba vzroke poiskati drugje in sicer tam kjer dejansko so.

Imam občutek, da smo na sestankih, na katerih rešujemo razne probleme, dostikrat premalo odkriti in da ne povemo jasno in glasno kaj se nam konkretno ne zdi pravilno. Dokler bomo v praksi stvari tako reševali, ne bomo prišli daleč. Dostikrat se tudi dogaja, da vsako stvar gledamo preveč skozi prizmo osebnih koristi, premalo pa vpoštevamo napredek in splošne koristi podjetja. Imamo primere, da se lastimo celo tistega, kar ni rezultat večjega prizadevanja, temveč je rezultat splošnih zunanjih pogojev, za katere sploh nimamo zaslug ali pa celo malo. Konkretno je to zlasti prišlo do izraza, ko smo obravnavali splošna načela o delitvi čistega dohodka, katerega cilj in smisel je ravno v tem, da odstranimo vse tisto, kar je negativnega. Premalo smo se poglobili, da bi dejanske razloge poiskali in na ta način odkrili rezerve, ki so še skrite v našem sistemu nagrajevanja. Dosti je še stvari v okviru podjetja, o katerih bi bilo primerno spregovoriti, jih analizirati ter v zvezi s tem sprejeti ustrezne sklepe. Osnovna naloga vsakega člana našega kolektiva in organov samoupravljanja podjetja naj bi bila, da se vsestransko spoprimemo s problemi, jih kritično ocenimo in jih rešimo v skladu s socialističnimi načeli, ker samo na ta način bomo izpolnili naloge, ki jih v sedanjem času postavlja družba pred nas.

MILAN GOLOB

SHEMA DELITVE CELOTNEGA DOHODKA
/nadaljevanje iz 5. št./

To se pravi, da od vsakih 1.000.- Din ustvarjenega dohodka ostane

850.- Din podjetju
150.- " pa skupnosti.

Isto se nam to odraža pri materialnih oz. poslovnih stroških. Če prihranimo
ostane 100.- Din na materialu
85.- " čistega dohodka več,
a 15.- " odvedemo skupnosti.

Iz prikazanega se vidi, da se nam odraža tudi v čistem dohodku, če štedimo pri materialu in ostalih stroških. Razumljivo je, da predpisi, ki urejajo odnose med gospodarsko organizacijo in skupnostjo s področja obdavčenja dohodka, niso statični. Z razvojem proizvodjalnih sil se vzporedno menjajo tudi predpisi. V zvezi s takim tolmačenjem obdavčenja ostanka čistega dohodka, je višina ostanka odvisna ne samo od dobrega ali slabega gospodarjenja, temveč tudi od pozitivnih predpisov.

Po sedaj veljavnih predpisih je dosežen izredni dohodek obdavčen z 25 %.

Č I S T I D O H O D E K

se deli na

- 1) OSEBNE DOHODKE
- 2) SKLADE.

Kako podjetje razdeljuje sredstva osebnih dohodkov se predpiše s posebnimi pravilniki (pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke). Odnose med sredstvi za osebne dohodke in sklade pa urejamo s pravilnikom o delitvi sredstev ostanka čistega dohodka.

Vprašamo se, kaj hočemo doseči s pravilniki o delitvi čistega dohodka? S pravilniki želimo regulirati odnose, ki bodo zagotovili:

- razvoj in krepitev delavskega samoupravljanja tako,
- da smo vsi sodelavci individualno in kolektivno zainteresirani na večji proizvodnji, na znižanju stroškov, z drugimi besedami na ekonomičnem in rentabilnem poslovanju.

Vsled tega morajo biti naši osebni dohodki odvisni:

- 1) od uspeha podjetja,
- 2) od uspeha ekonomske enote,
- 3) od uspeha vsakega posameznika na delovnem mestu.

Vsled tega tudi vsako podjetje samo postavlja osnove in merila za delitev čistega dohodka. Pri tem je dolžnost samoupravnih organov:

- centralnega delavskega sveta ali Skupščine svetov EE,
 - Svetov ekonomskih enot in
 - zborov ekonomskih enot,
- da ravnamo kot dobri in skrbni gospodarji.

Naša naloga je, da v prvi vrsti skrbimo za perspektivni razvoj podjetja. Dobro naložena sredstva v proizvodnji bodo imela tudi svoj odraz v dvigu osebnih dohodkov.

S pravilnikom o delitvi čistega dohodka moramo določiti:

- princip delitve centralno, delno decentralizirano in popolna decentralizacija;
- določiti osnove in merila, ki so lahko za celo podjetje ista ali različna za posamezno EE;
- ter določiti medsebojne odnose v ekonomskih enotah in med ekonomskimi enotami.

Tu nastane niz vprašanj, ki jih je potrebno reševati in rešiti z vso pozornostjo; po kakšnih cenah se bo vršil medse-

bojni obračun stroškov (tarife, štartne osnove itd.) uslug in prodaje proizvodov, kako je z sredstvi, način in kdo rešuje spore (komisija za obračun EE imenovana po SSEE), ki nastanejo med EE.

- se nadaljuje.

STANE MARCIJAN

NEKAJ O APRETIRANJU

V trgovinah zelo pogosto slišimo sledeč stavek: "Tovarišica, kupite to blago, ne mečka se!" Tega stavka pred 50 leti še niso poznali, sedaj ga slišimo povsod. Zato si na kratko oglejmo kako je do tega prišlo.

Če opazujemo tekstilne surovine vsako posebej, opazimo, da se bombaž mečka, medtem, ko se volna ne. Ker pa se bombaž zelo dobro predeluje in je najbolj razširjena tekstilna surovina in tudi najcenejša, so pričeli kemiki večih držav misliti, kako bi apretirali bombaž, da se ne bi mečkal. To jim je uspelo s preparacijo mešanice formaldehida, sečnine in katalizatorja. Tkanino so nato ogreli na 140 do 160° C in apretura je bila gotova. Ker je taka masa neprikladna za delo v tovarnah, so izdelali vodotopne predkondenzate. Delo s takimi kemikalijami je veliko lažje, saj nimajo neprijetnega duha (formaldehid). Poznejši poizkusi so dali podobne rezultate s kondenzacijo med melaminom in sečnino.

Sedaj ko približno vemo kakšna apretura je to, si oglejmo še kako apretiramo tkanine v naši tovarni:

Pri nas se apretirajo vse tkanine za šale in kravate. Apretiramo z uvoženim sredstvom Finish EN, ki je izdelano na bazi polkondenzata med sečnino in formaldehidom. Sredstvo raztopimo z vročo vodo, ohladimo, dodamo katalizator amonijev sulfad, nato pa zlijemo razstopino v foulard, ki je sestavni del okvirno razpenjalnega sušilnega stroja ("španram"). Tkanina gre skozi raztopino, se z njo impregnira, se ožame med gumiranimi valji foularda, se vpne na iglice razpenjalne verige in se med potjo skozi sušilno komoro posuši. S tem je impregniranje gotovo.

Sledi najvažnejša operacija apreture proti mečkanju - kondenziranje. Tu se mora tkanina segreti na temperaturi 140 do 150° C in sicer za 5 minut. Ker pri naši kondenzacijski peči, ki je izdelana doma, ne odgovarja čas prehoda, ki je prekratek, mora iti tkanina skozi peč večkrat, da se doseže zaželjen efekt. Pri temperaturi 150° C vpliva katalizator na apreturno maso tako, da se kondenzacija izvrši v kratkem

času (pri normalni temperaturi bi kondenzacija potekala več mesecev). Pri tej reakciji nastane na vsej površini vlaken film, ki je prošen in ki torej povzroča, da se vlakno po vpogibu zopet vzravna. S tem je tkanina odporna proti mečkanju, ker je film v vodi netopen.

K vsem vrstam teh apretur moramo pripomniti to, da idealna apretura proti mečkanju ne obstoja, zato hočemo doseči z apretiranjem samo to, da se tkanina čimmanj mečka.

Vzporedno s tem delamo v laboratoriju poizkuse z različnimi vrstami sredstev proti mečkanju, med njimi tudi z domačim sredstvom DK - pasta, ki daje zelo dobre rezultate. Ker je cenejša in se jo da nabaviti tudi brez deviz, jo bomo verjetno začeli uporabljati tudi v proizvodnji. Poleg tega apretiramo tudi voile, ki je izdelan iz Bemberg svile in se zato rad spreza. Odpornost proti sprežanju dobimo z apretiranjem s sredstvom Finish NSW, pri čemer naneseemo na površino vlaken hrapavo plast smole, ki preprečuje drsenje niti. Postopek je isti kot pri apretiranju proti mečkanju, samo da tukaj kondenzacija ni potrebna.

SLOVAR STROKOVNIH IZRAZOV:

Apertura - adparare (latinsko) pomeni pripraviti nekaj. V našem primeru pripraviti tkanino, da se ne mečka.

Katalizator - sredstvo, ki pospešuje neko kemijsko reakcijo (spajanje).

Predkondenzat - polkondenzat - delno spojeni kemikaliji.

Foulard - naprava s koritom za impregniranje in z dvema ali več ožemalnimi valji.

Španram - nemški izraz za okvirno razpenjalni sušilni stroj.

Impregniranje - prepojitev, omočenje.

Kondenziranje - spajanje dveh kemijskih spojin, pri čemer nastane tretja s popolnoma drugimi lastnostmi.

Bemberg svila - umetna svila na bazi celuloze.

BRANJE PRAPROTNIK

VAŽNEJŠI SKLEPI ZADNJE SEJE SKUPŠČINE SVETOV EKONOMSKIH ENOT

Na 1. izredni seji SSSE je bil sprejet sklep, naj organi, ki bodo sodelovali pri komisiji za pregled dohodka podjetja preveč izplačane osebne dohodke zagovarjajo s tem, da so bili OD v preteklih letih v "Svilanit-u" zelo nizki, mnogo nižji od ostalih tekstilnih industrij, to pa vsled tega, ker smo v glavnem vsa sredstva vlagali v investicije in osnovna sredstva; dalje, da smo vzporedno z OD povišali tudi sklade podjetja; povečali storilnost dela ipd.

Dalje so bili sprejeti naslednji sklepi:

- Najnižja plača v podjetju sme znašati 16.000.- Din mesečno. Vsak primer nižjega doseganja OD mora razpravljati SSEE ter zavzeti določeno stališče.
- V bodoče se sejnine ukinejo, za izven delovni čas pa se izplača nadomestilo za povečane stroške za sodelovanje na sejah SSEE in UO in sicer po 300.- Din na osebo. Nadomestilo pripada vsem, ki se po službeni dolžnosti vabijo na sejo.
- Nagrajevanje potnikov naj ostane še v naprej tako, kot ga predvideva sprejeti pravilnik za leto 1962.
- Potnik iz Leskovca naj se premesti v Sarajevo. V primeru, da se on s tem sklepom ne strinja, naj se poišče potnika, ki bo imel sedež v Sarajevu.
- Dela naj se na tem, da bodo norme instrument notranje delitve OD, ne pa kot štart za EE.
Za prihodnje leto naj se določijo normativi za vse EE, predvsem za konfekcijo, tiskarno in barvarno, kjer ni mogoče normative postaviti na tak način kot v tkalnici.

VAŽNEJŠI SKLEPI ZADNJE SEJE UPRAVNEGA ODBORA PODJETJA

Upravni odbor je na svoji 4.redni seji sprejel naslednje važnejše sklepe:

- Potrdijo se operativni plani proizvodnje in prodaje za mesec junij 1962.
- Tarife v EE 11, 12 in 13 ostanejo v letošnjem letu neizpremenjene, oz. uporabljajo se tiste, ki so bile v uporabi na dan 1. 6. 1962. ne glede na to, če se norme spreminjajo. Norma naj bo instrument notranje delitve OD v EE.
- Zastojne ure v EE 20 v višini Din 16.895.-, ki so nastale vsled pomanjkanja preje iz uvoza, naj se plačajo iz centralnega rezervnega sklada podjetja.
- Zastojne ure v EE 10 v višini Din 84.683.- naj plača polovico uprava in to vsled tega, ker se smatra, da niso bili podzeti vsi maksimalni naporji za nabavo preje, druga polovica pa se krije iz centralnega rezervnega sklada podjetja.
- Tov. Kovaču in tov. Škerlecu se odobri posečanje dvodnevne- ga seminarja v Strunjanu, kjer bo posvetovanje o deviznih in zunanjetrgovinskih problemih v gospodarskih organizacijah.
- DITIS-u Jarše naj se plača račun za predavanje "EKONOMIKA IN TEKSTILNA SREDSTVA" v višini Din 62.000.-. Plačilo naj se izvrši iz sklada za kadre.
- Za priučevanje novih sodelavk se plača samo za delo nad planom v višini 70 %, dokler sodelavka ne dela po normi, največ pa za dobo 3 mesecev. Sredstva se črpajo iz CRS. Vsak posamezni primer mora obravnavati UO podjetja.
V zvezi z prednjim je bil sprejet tudi sklep, da se EE 30 Šmarci prizna nadomestilo za 3 novinke za čas, dokler ne dela po normi, vendar največ za dobo 3 mesecev.

INFORMACIJE

Rubrika ima namen seznaniti člane kolektiva z vsemi važnejšimi dogodki; gospodarskimi, proizvodnjimi problemi in uspehi. Pod to rubriko se bo odgovarjalo tudi na posamezna vprašanja, katera lahko postavljajo člani kolektiva in naj jih pošljejo na uredniški odbor Kamniškega tekstilca na upravo podjetja.

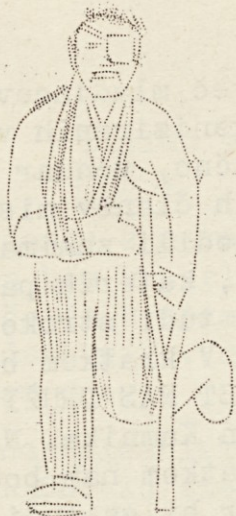
Novosti v naši tovarni:

- V mesecu maju je EE 20 - Mekinje začela delati na tristrojni sistem. S tem se bo povečala storilnost na enega zaposlenega in tudi osebni dohodki. Enota je zmanjšala delovno silo za 5 ljudi.
- Zaradi specializacije proizvodnje frotirja in svile bo podjetje prodalo v mesecu septembru ATR avtomatske statve tovarni "Induplati" Jarše.
- EE 12 - barvarna je sklenila, da ima z ozirom na plan, kateri je postavljen, preveč 4 ljudi, katere se bo zaposlilo v drugih ekonomskih enotah.
- V zvezi z gradnjo nove tkalnice je podjetje preusmerilo potok Mlinščico, kateri je tekel ob tovarni, v Bistrico severno od nove osnovne šole.
- V mesecu maju so bile težave z nabavo surovin, zato je bilo več ur zastojev v EE 10 - Perovo in nekaj v Mekinjah.
- Proizvodnja namiznih prtov v EE 10 se bo preusmerila zaradi povečanega prometnega davka v dekorativne prte in prte z vigong votkom.
- Proizvodnji program konfekcije se bo specializiral predvsem na robljenje brisač in prtov. Komadna roba naj bi se izdelovala preko Zavoda za usposabljanje invalidov.
- Podjetje je sklenilo pogodbo za izvoz 50.000 m² bombažne tkanine, v vrednosti 15,250.000.- Din.

MATIJA JENKO

POROČILO KADROVSKE SLUŽBE

Nesreče pri delu so zadnje čase vedno bolj pogoste - vzrok pa je v vseh primerih nepazljivost. Samo od 21.5.1962. pa do danes je bilo prijavljenih 6 takih nesreč, ki sicer niso imele za posledico težjih telesnih okvar, vendar pa bi bilo lahko drugače. Vsled teh neprevidnosti je bilo zamujenih cca 300 delavnih ur. V zvezi s tem se je znižala proizvodnja

in celoten uspeh EE. Želeli bi, da bi vsi zaposleni v podjetju pazili na to, da se bi take nesreče čimbolj odklanjale, saj grede na škodo prizadetega in vsega podjetja.

V letošnjem letu je bilo skupno 14 nezgod, od tega 13 obratnih, 1 pa na poti na delo.

Z ozirom na potrebe proizvodnje in zamenjave delavk na nočni izmeni je bilo v maju sprejetih 11 novih delavcev in sicer: v EE 10 na delovno mesto previjanje Uršič Pavla in Hladnik Ljudmila,

v EE 10 na delovno mesto vodje izmene v novi tkalnici Leskovec Janez. V EE 30 na delovno mesto previjanje Serko Katarina, na delovno mesto tkalke Ocvirk Štefanija, Vidic Marija, Bernot Marija in Begovič Marija, na delovno mesto vlagalca osnov Dolar Marjan, na delovno mesto pomočnika vodje izmene pa Poljanšek Stanislava. V EE 50 je bil na delovno mesto ključavničarja sprejet Nograšek Ivan in sicer vsled odhoda Uršič Simona na odsluženje vojaškega roka.

Trenutno je v podjetju zaposlenih 394 delavcev, od tega 121 moških in 273 žena, 4 vajenci in 3 honorarni /2 čuvaja in 1 skladiščnik/.

V EE 10 sta bili v mesecu maju razrešeni 2 delavki in sicer: Grillo Antonija na lastno željo, Pestotnik Alojzija pa sporazumno.

V mesecu maju sta se poročila tov. Koncilja Ana in Zarnik Anton. Želimo jima mnogo sreče.

DANICA MIŠIČ

MLADOST NAS DRUŽI

Zelo me je zanimalo delo mladine v našem podjetju, zato sem izkoristil priliko in se udeležil enega od mnogih sestankov sekretariata LMS. Majhni zamudi se je pridružila še nepopolna udeležba, a na srečo sklepčnost ni bila v vprašanju. Sestanek je vodil predsednik kluba mladih proizvajalcev, ki je najprej razložil dnevni red in nujnost sestanka. Na vrsti je bil program dela aktiva. To je zelo obširna točka, v kateri so mladinci pokazali, da se zavedajo nalog, ki jih bodo tudi poizkusali rešiti. Velik pomen so posvetili vključitvi še neorgani-

ziranih mladincev v podjetju. Od 100 in več mladincev, kolikor je zaposlenih v "Svilanit-u" je organiziranih v LM le okoli 80. Sicer razmerje ni tako kritično, vendar ga nameravajo še izboljšati. Pridobivanje novih članov mislijo izvesti tako, da bodo svoj program prilagodili zanimanju večine. Poleg raznih tečajev in predavanj, katerih pa v programu ni malo, nameravajo organizirati tudi strokovne ek-skurzije, zvezane s športnimi tekmovanji. V kratkem bo v Cerknici zbor mladine pod naslovom "MLADOST NAS DRUŽI", kjer se bo sestala mladina iz Ribnice, Cerknice in Kamnika. Navdušenje, vsaj na sekretariatu, je bilo veliko. V kratkem nam bodo lahko pripovedovali o doživljajih iz tega, kakor bi ga tudi lahko nazvali, festivala mladine.

Program predavanj je zelo pester. Kakor je videti jih zanima prav vse. Tako gospodarska kot politična in kulturna vprašanja, jih zanimajo tudi stroga interna predavanja. Kakšen je perspektivni načrt tovarne, koliko novih strojev bomo nabavili, kdaj se bodo preselili v novo dograjeno tkalnico. Za preča vprašanja bodo naši mladinci prosili vodilne uslužbence, da jim iste pojasnejo.

Tudi o govoru tov. maršala Tita je bila precej pestra razprava. Pokazalo se je, da je večina mladine ta govor tudi prebrala ali pa poslušala po radiu. Obravnavali so seveda odlomke, ki jih je maršal Tito namenil mladini. Opazilo se je, da jih je najbolj prizadel tisti del govora, kjer se omenja šovinizem. Poudarili so, da mu ni mesta med nami, zakaj vsi narodi naše republike so se skupno borili za bratstvo in enotnost torej imajo vsi enak delež pri osvoboditvi izpod okupatorjevega jarma. Ravno v tem duhu bratstva in enotnosti so bile formirane tudi prve mladinske delovne brigade. Od takrat takoj po osvoboditvi ko so odšli mladinci na prvo akcijo na progo Brčko - Banoviči pa do danes je mladina že mnogo pripomogla k graditvi socializma in obnovitvi domovine. Pri tem delu tudi mladina tovarne "Svilanit" ni stala ob strani. Tudi letos bo poslala nekaj svojih članov v akcijo za dograditev avto-ceste.

Morda ne bi bilo odveč omeniti še finančne težave aktiva. Kakor povsod je tudi tukaj eden poglavitnih problemov in vzrok za nedelavnost denar. Blagajna je prazna vendar v veliki meri po krivdi mladine same, saj niso dali ob pravem času proračuna za leto 1962. Upajo pa, da jim bo priskočila na pomoč sindikalna podružnica in jim zagotovila vsaj najnujnejša sredstva. Videti je, da bo mladina bolj sistematično prišla za delo, če ne bo ostalo le pri besedah. Ne bi bilo prav, da bi jim že sedaj napovedovali polom, nedelavnost, čeprav bi jim po sedanjih izkušnjah verjetno to lahko očitali, vendar jim želimo vse najboljše pri delu. Zavedajo naj se, da vsi v tovarni gledajo na mladino in njeno delavnost. Če bo potrebno jim bomo priskočili na pomoč, sicer pa počakajmo in bomo videli kaj lahko in kaj ne morejo izvršiti odnalog, ki so si jih zadali.

ŽELIMO TI VSE NAJBOLJŠE TOVARIŠ TITO!

Srečanje z maršalom je za vsakogar edinstveno doživetje zato bom v naslednjem sestavku skušal opisati moje drugo srečanje z njim, ko sem nu z ostalimi člani delegacije predstavnikov delovnih kolektivov čestital ob 70. rojstnem dnevu.

Že na železniški postaji smo nestrpno pričakovali TAUERN - EXPRESS. Ko smo ga le dočakali, smo brž sedli na svoja mesta in že je bila glavna tema razgovora o življenju in delu tov. Tita. Ostali sopotniki so kmalu uganili zakaj gremo v Beograd, zato so nas takoj obsuli z vprašanji, kako bo tak sprejem pri maršalu organiziran, o čem bomo z njim razpravljali, koliko časa bo trajal in podobno. V taki plohi vprašanj, pojasnil in ugotovitev je vožnja hitro minila. Kljub temu, da smo se vozili celo noč, je na Beograjski železniški postaji ostalo še nekaj razprav med člani delegacije in sopotniki nerešenih. Zadnja ugotovitev teh vprašanj je bila, da smo srečni, ker se bomo srečali z maršalom, in ta je bila vsekakor točna. V ogledovanju znamenitosti Beograda nam je čas hitro minil in približala se je ura, ko je bil napovedan sprejem. V kabinetu predsednika republike nas je sprejel šef protokola in nam pojasnil nekatere malenkosti. Naša nestrpnost se je stopnjevala od minute do minute. Prvi veličastni vtis je na nas napravil Beli dvor, kjer nas je pričakoval maršal. Še nekaj korakov, še zadnja kontrola obleke; če ni mogoče kakšna smet na njen in bili smo v dvorani, kjer bomo maršalu ob prisrčnem stisku roke lahko čestitali v imenu vseh delovnih ljudi Jugoslavije. Nismo si še dobro ogledali dvorane, ko je za vse nas nastopil najlepši trenutek, - med nami je stal maršal Tito, genij, vojskovođa in državnik, ki je vodil narode Jugoslavije skozi najslavnejše dni naše zgodovine. V kratkem nagovoru nam je naročil, da v njegovem imenu prenesemo zahvalo za čestitke tudi Vam članom delovnih kolektivov. Nato se je rokoval še z vsakom članom delegacije in nas povabil na razgovor. Na nekatere člane delegacije je tako vplivala njegova osebnost, da so imeli od ganjenosti solze v očeh. V razgovoru smo lahko občudovali njegov izreden spomin in njegovo genialnost. Ko se je že bližal čas za odhod smo se mlajši člani delegacije zbrali v kolu in peli pesmi, ki pojejo o slavi NOB, o tov. Titu in o njegovi hrabrosti. Radostni in srečni smo se poslovili od njega, polni najlepših spominov na trenutke, ko smo bili z njim v družbi. Ta sprejem nas je tako prevzel, da smo se šele na postaji ovestili, da je sprejem za nami, da gremo sedaj na vse strani srečni zaradi srečanja z maršalom in ponosni, da ima Jugoslavija takega voditelja.

Še zadnji stisk roke med člani slovenske delegacije in ostal sem sam z najlepšim spominom, s spominom na srečanje s predsednikom Titom.

ANDREJ DRMAL

NEKAJ VTISOV IZ POTOVANJA PO ITALIJI
/nadaljevanje iz 5. št./

Žal mi je, da se nismo mogli ustaviti v Udinah, ki so bile včasih stari slovenski Videm, središče slovenske Furlanije. Peljemo se skozi mesto. Komaj morem mimogrede ujeti s pogledom nekaj drobnih vtisov o mestu. Veliko je zelenja, majhni parki in spet drevored. Mesto, ki niti ni majhno, saj ima 85.000 prebivalcev, je manj hrupno, kakor naš Maribor. Že smo iz mesta. Na križišču nas roka postave usmeri proti 180 km oddaljenemu Treviso, v slovenščini Trbižu. Če rečem roka postave, je to pač samo zaradi spoštovanja do tega poklica. Tisti varuh javnega reda na križišču pa je bil prej podoben kakšnemu uslužbencu pogrebneга zavoda kakor pa policaju - prometniku. Črna obleka, na glavi črna čelada, črn je tudi obraz in oči so črne - pravi krogar. Toliko o zunanjem videzu. So pa bili prometni policaji povsod zelo vljudni, prijazni in ustrezljivi. Tu je turizem posegel celo v njihovo dejavnost.

S hitrostjo 80 km na uro hitimo proti Trbižu. Na levi se v daljavo razprostira ravnina in kolikor daleč seže pogled vidimo samo vinograde in nasade cvetočih marelic. Koli ob kateri je privezana trta niso leseni, kakor smo vajeni videti v naših vinskih goricah, marveč betonski. Pomanjkanje lesa je prisililo vinogradnika, da si je pomagal. Ob tistih betonskih količkih se spomnim našega kmeta, ki je lesene opornike pri kozolcu zamenjal z betonskimi. Brihtne glave!

Spet dežuje. Vozimo se skozi, skoraj lahko rečem, drevored samih hišic, ki niso ne gradovi, ne vile, in tudi navadne hiše ne ampak že prava sanjska prikazen. Strebrički, kupole, stopničke, terase in stolpiči, vse v raznih barvnih odtenkih. Mavrične sanje, bi lahko rekel. Tu je italijanska arhitektura pokazala svoje najvišje dosežke in mojstrovine. Če se danes vrnem v spominu tja nazaj, se mi zdi vse tisto neverjetno. Vozimo se deset, dvajset, petdeset kilometrov in ves čas nas spremljajo dela arhitektov, ki so, kakor sem kasneje izvedel, v tistih gradnjah naravnost tekmovali, kdo bo ustvaril lepšo, boljšo in (po mojem mnenju) bolj sanjsko obliko hiše in vrta. Gledaš in se čudiš. Danes bi ne znal opisati prav nobene od tistih hišic, takrat pa sem vsako videl in si jo skušal zapomniti. Kar preveč je bilo za oči toliko lepega in prijetnega, da sem se kar oddahnil, ko je bilo mimo.

Pred nami vozi jeep z oznako U.S.A. in v zraku brnijo reaktivna letala z isto oznako. Vojaški pakt NATO je tu, sredi te mirne in tople pokrajine postavil mejo med VZHODOM in ZAHODOM. Tu je bila prodana narodna čast in tudi tistim lepim hišam ob cesti za nami je botroval ameriški dolar. Z grenkim srcem pomisli človek, da se tu srečujejo nekdanji sovražniki, ki so stopili v zvezo, katera naj bi bila obramba proti skupnemu sovražniku - vzhodnemu bloku. Surovost vojne ni prenehala s koncem druge svetovne vojne. Vsa njena mračnost je ležala tudi nad mirno pokrajino, ki je cvetela in doživljala pomlad, brez obzira na bloke in pakte. Nasprotje, ki ga zmore le narava proti razumu ali bolje, proti nerazsodnosti človeka.

Kilometri bežijo pod nami in ob cesti nas pozdravljajo bencinske črpalke, kričeče poslikane, z ogromnimi vetrnicami na strehah, ki naj bi imele nalogo že od daleč opozarjati voznike motornih vozil na "avtoočustarijo". Uslužbenci pri črpalakah so zelo prijazni. Ko eden netaka bencin, obriše drugi vse šipe na avtomobilu z vlažno gobo in se zraven zelo ljubeznivo smehlja. Tudi tisti smehljaj je turizem, kot je turizem, se mi je zdelo vse, še grmičasta ograja v vinogradih, ki je pristrižena kakor bi rastla nekje v parku velemesta. Vem pa, da betonsko korito, ki leži vzporedno s cesto ni turizem, ampak da teče v njem voda za namakanje polj in vinogradov, ki naj dajo boljši in večji pridelek in boljši kos kruha.

Ne vem, zakaj smo molčali. Najbrž smo bili utrujeni in prepolni vsega, kar smo videli.

Peljemo se skozi Trbiž. Mesto zelenja, bi se lahko reklo, kajti hiše so postavljene sredi skupin dreves, kakor bi bilo to mesto v gozdu ali pa gozd v mestu. Smreke, jelke, breze in grmovje je ob vsaki hiši kakor obvezna pritiklina. Vodometi poživljajo res mirno domačnost mesta, v katerem iščejo miru željni turisti vsega sveta svoj kot. Sive, mogočne hiše zgovorno pripovedujejo, da je mesto staro, da je moralo biti in je verjetno še danes zelo bogato.

Mudi se nam, zato hitimo dalje proti Vincenci. Na levi ravnina in na desni gore, katerih vrhovi so pokriti s snegom. Človeku je kar prijetneje pri srcu, saj se čutiš bolj varnega, ko zagledaš vrhove.

-- se nadaljuje

PETER PEČEVNIK

IV. REPUBLIŠKO PRVENSTVO V STRELJANJU ZA TEKSTILCE

Kakor prejšna leta smo se tudi letos udeležili republiškega prvenstva v streljanju. Čeprav smo imeli precej težav za priprave ekip, lahko rečemo, da smo kar dobro opravili naloge.

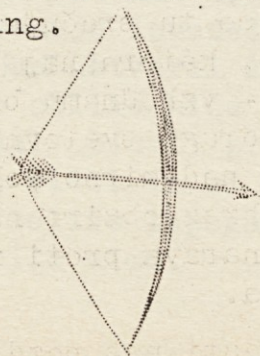
Kakor v drugih športnih panogah, tako je tudi v streljanju potrebno trenirati in zopet trenirati, kajti brez treninga ni uspeha. To smo iskusili sami že večkrat. Bilo je več činiteljev, ki so nas ovirali pri delu; slabo vreme, pomanjkanje prostorov - finančnih sredstev in seveda tudi premalo resnosti. Za zadnje priprave lahko rečemo, da so tekle kar v redu. Redno so bili treningi in tudi udeleženci so bili pridni. Iz težav nam delno pomaga sindikat, tako da smo lahko kupili diablole kroglice in tarče.

V Maribor smo odpotovali s precej pesimizma in v vzdušju, ki ga je na veliko podpiral dež, ki je nenehoma lil. Od strani organizatorja smo bili lepo sprejeti in na splošno sami organizaciji ne bi imeli mnogo ugovarjati.

Upal sem si na tihem, da bi lahko presenetili marsikoga, če bodo fantje in dekleta dali od sebe tisto, kar zmorejo, toda sam začetek je pokazal nasprotno - nisem imel več kaj upati; pa tudi konkurenca je bila precej huda.

Ko smo končno le končali, smo vsi skupaj oddahnili "končno je le vse gotovo". Pa še ne tako slabo, kakor je kazalo od začetka. Od 26 moških ekip smo zasedli dobro 12 mesto /Šuštar, Simčič, Brodnjak/, a ženska ekipa /Lukan, Vrbnik in Balantič/ pa med 15 ekipami tudi dobro-7 mesto. Med posamezniki sem jaz zasedel izmed 80 tekmovalcev s 175 krogi od 200 možnih 7 mesto, za kar sem dobil spominsko plaketo in kot darilo brisačo "Svilanit". Med ženskami pa je od naših najboljših mesto zasedla Balantič Mara s 140 krogi od 200 možnih in 16 - 17 mesto. Ostali pa so se uvrstili v sredino tablice /Šuštar 152, Simčič 148, Lukan 126 ter Vrbnik 119/. Prva mesta pa so osvojili pri moških "Merinka" Maribor, a pri ženskah "Toper" Celje, Najboljši rezultat tekmovanja pa je dosegla sestra republiškega nosilca zlate puščice Dobavičnik Hedviga - 182 krogov.

Upam, da je to tekmovanje vlilo več poguma za nadaljne delo in da bomo v bodoče šli z rezultati navzgor; seveda potreben nam je trening.

HENRIK BRODNJAK

HUMORSKA V TREH DEJANJIH

I. DEL

O okolnostih težav in neprilik delavca že predno pride v službo

Oni dan se mi je pripetilo tole: Izmena mojega šihtha je bila popoldne, okrog enajstih mi poštar prinese časopis, na katerega sem naročen, ker sem zelo vnet reševalec križank, sem se logično takoj vrgel na tisto stran z namenom, da jo načnem, posebno priložnost pa sem imel zato, ker slučajno moje žene, ki se sicer vedno jezi kadar jo rešujem, ni bilo doma. Imenitno! Krompir! Toda kakšen krompir - smola je bila, ko je bila pa ravno takrat križanka italijanska. Naj jo vrag pocitra, sem zaklel, Italijani še križank nimajo takih kot se spodobi, zahtevajo, da črna polja sam najdeš, tam se pa jaz ne znajdem in sem se šel kar po domače solit. Ko sem se pa začel tolažiti z mislijo v zavesti, da se pri navadni križanki tudi vedno jezim, ker ne poznam imen rimskih bogov, francoskih diplomatov, filmskih zvezd iz celega sveta, potem pa grških črk (grščine se nisem nikoli učil butec neumen). No predno sem se pa s to rečjo tako pobotal, me je pa zopet začel tisti gnili zob boleti zaradi katerega že par noči nisem mogel oring smrčati, dosti je tega, sem rekel sam pri sebi, k zobozdravniku Grčarju grem, ki baje ne dela tako po mesarsko, da mi ga izdere. Pogledam na uro in ugotovim, da je še čas, da spotoma v službo opravim, da bo že enkrat mir. Brž si umijem zobe, bol točno povedano, odkrijem presledke med njimi, nato se kakor običajno bol šmarno oblečem ter se brez predvidenega kosila poslovim. Ko pridem s svojim zvestim biciklom na glavno cesto takoj ugotovim, da mi bo smer vetra ovirala brzino, kaj kmalu pa sem pozabil na to, ko zagledam, da se pred menoj pelje neko dekle, lepa družčina sem si mislil ter z vso silo pritiskal na pedala, da jo dohitim. Že se peljeva skupaj, se ljubeznivo pogovarjava o vremenu, plevelu, o mojem gnilem bolečem zobu ipd. Kar začutim, da mi začne zadnje kolo nenavadno tolči po kamenju, kaj bo pa zdaj, da bi ga zlodej, če zaustavim in ga napumpam, se mi bo prijazna deklina odpeljala naprej in mi je ne bo moč več dohiteti, nak, kar tiho bom, samo če me ona ne pogrunta. Kolo ti nekam ropota, pravi ona - tristo zelenih, me že ima, mislim da ni nič posebnega, se jaz branim, po praznem se pelječ, jaz pa, če bo takole, bo še kar šlo, jaz se ne bi vozila po praznem, dč ona, končano, podati sem se moral, Zdaj sem šele uvidel da ji je bilo mojega plevela in vremena že dovol. Kako sem bil užaljen, ko sem ustavil, tega sploh omenjati nočem. Ko pa sem kolo zopet spravil na red in se peljal naprej, k sreči pun-

čare že ni bilo nikjer. Vase zamišljen ugotovim, da sem jaz, že en star cepec, in le kaj da imam opraviti z mladimi dekleti, saj imam ženo še kar lepo. V tem spoznanju sem sklenil, da ji bom kupil najlepšo obleko, pa bo tudi ona podobna, mlademu dekletu. To priporočam še marsikomu. V tem sem se pa spomnil zopet na zob, toda bil sem že pred fabrko in sem moral ruvanje preložiti na naslednji dan.

- se nadaljuje

GUSTL NEPRIDIPRAV

R E G R E S

"Je kej novga Ančka?"

"Oh, n'kar me ne uguvarjej, sm ko jezna d' b' kačo pičva."

"Kva pa je?"

"Za regres se kr ubriš!"

"Kuga? n' bomo nč dubil?"

"Bo mnde sam za t' bole."

"Ti kuga pa, na murje ke greš?"

"Namenena sm."

"Ja pa let's bo dr'go."

"Bo kr šv. Nekej mam prišpar'nga, nekej bo pa mnde fabrka zravn dava."

